

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ

ΠΛΑΤΩΝ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΘΑΙΚΩΝ ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΦΙΛΟΘΟΥΡΙΚΩΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ

ΤΟΜΟΣ Η΄. - ΤΕΥΧ. Α΄ ΚΑΙ Β΄.

ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΣ ΚΑΙ ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ

Ὅσα εἶσι περὶ τοῦ τοῦ δευτέρου ἀθροῦς
βουλεύονται ἢ περὶ παιδείας καὶ αἰσῶν καὶ
τῶν αὐτῶν εἰσέλων. (Πλάτ. Θεάγος).

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Χ. Ν. ΦΙΛΑΔΕΛΦΕΩΣ

1885

3. Παρακείμενος τῶν παθητικῶν· Οὗτος εὔρηται ἐν μόνῃ τῇ μετοχῇ λήγων εἰς μένος ἄνευ ἀναδιπλασιασμοῦ καὶ αὐξήσεως· ματοκυλισμένος, ἀναλλαγμένος, θερισμένος, ἰσαγμένος, μοιριαγμένος καὶ μοιριασμένος, φωτισμένος, σπαλιγμένος καὶ σπαλισμένος· τριμμένος, ἀνοιγμένος, βρεγμένος καὶ βραγμένος, βρεχμένος καὶ βραχμένος· γραμμένος, ἀλειφμένος, σάπεμένος (σέπουμαι) φωταγμένος (φωτάζω), δεμένος, κρεμασμένος, σπαγμένος, γενεμένος (γίνουμαι), ὑφασμένος, κλαιμένος, σπαρμένος, σταλμένος· ἀγαπεμένος, μασεμένος, σκοτωμένος, βασιλεμένος, ἀναπαυμένος, καμένος (καίουμαι), κλεμμένος (κλέπτω), φυλαγμένος, εὔρεμένος, χαμένος (χάνω) = ἀπολωλώς· ἐν τῇ δημῳδαί χαίμένος· οὕτω καὶ καίμένος (οὐχὶ καῦμένος), ὥσπερ καὶ λειμόνι (ἀντὶ λεμόνι) καὶ κλάϊμα, οὐχὶ κλάυμα (ιδὲ λα΄.) 1. σημ. γ΄. ὑποσημ. 10.

(ἀκολουθεῖ)

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΝ Τῇ ΔΥΤΙΚῇ ΕΥΡΩΠῃ

κατὰ τοὺς αἰῶνας ιε΄ καὶ ις΄.

(Συνέχ. ἴδε εἰς προηγ. φυλλάδ.)

Ἐν τούτοις ὁ συγγραφεὺς τῶν πικρῶν τούτων παραπόνων ἔσχε τὴν τιμὴν νὰ ἔχη πλείστους μαθητὰς, ἐπιφανεῖς δὲ οἰκογένειαι ἔπεμπον τὰ τέκνα ἑαυτῶν εἰς Μεσσήνην ἵνα ἀκούσωσι τὰ μαθήματα τοῦ Κωνσταντίνου Λασκάρως· μεταξὺ δ' αὐτῶν ἦτο καὶ ὁ Πέτρος Βέρβος, ὅστις ἐγένετο καρδινάλιος, ὡς καὶ ἄλλοι τινὲς τῶν συμμαθητῶν αὐτοῦ.

Τῇ 15 Αὐγούστου 1501, προσβληθεὶς ὑπὸ τοῦ λοιμοῦ ὅστις ἔφθειρε τὴν Μεσσήνην, ὁ Κωνστ. Λάσκαρις ὑπηγόρευσε τὴν διαθήκην του ἐκ τοῦ παραθύρου τῆς οἰκίας, ἐν ᾗ ἦτο ἀποκεχωρισμένος, εἰς τὸν συμβολαιογράφον Ματθαῖον Παγλιαρῖνον. Εἶνε δὲ τὸ μέρος τοῦτο ἐκ τῶν διαφορωτάτων καὶ νεωτάτων δι' ὧν ὁ κ. Λε-

γράφος ἐπλούτισε τὴν εἰσαγωγὴν. Βλέπομεν δὲ ὅτι δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος τοσοῦτον πτωχὸς ὥστε νὰ μὴ ἔχη νὰ κληροδοτήσῃ τι. Πρὶν δὲ ὑπαγορεύσῃ τὴν διαθήκην ταύτην, ὁ Κωνσταντῖνος Λάσκαρις ἐκληροδότησε τὴν βιβλιοθήκην του εἰς τὴν πόλιν Μεσσήνην· ἦτο δὲ πλουσία συλλογὴ χειρογράφων ἑλληνικῶν μετενεχθέντων ἐκ τῆς Κωνσταντινουπόλεως· ἔμεινε δὲ ἐν Μεσσήνῃ μέχρι τοῦ 1679 ὅτε μετηνέχθη εἰς τὸν Πάνορμον τῆς Σικελίας (Παλέρμον) καὶ ἐκεῖθεν εἰς τὴν Ἰσπανίαν.

Ὁ Δημήτριος Μόσχος ἦτο υἱὸς τοῦ Ἰωάννου Μόσχου, ὅστις εἶχεν ἐν Σπάρτῃ σχολεῖον, ὅπου μετέβαινον νέοι Ἰταλοὶ ἵνα μάθωσι τὴν ἑλληνικὴν γλῶσσαν. Περὶ δὲ τὸ 1470 ἦλθεν ἐν Ἰταλία, διέτριψε δὲ ἐν Ἐνετίᾳ, Φερράρα καὶ ἐν Μαντούῃ. Τὸ δὲ περιεργότατον ἐν τῇ βιογραφίᾳ του εἶνε ὅτι διέμεινε βραχὺν χρόνον εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ πρίγκηπος Ἰωάννου Φραγκίσκου Πίου, ἡγεμόνος τῆς Μιρανδύλης. Ὡν δὲ ποιητῆς ἠσχολήθη περὶ πάντα τὰ εἶδη τῆς ποιήσεως, ἐποίησεν ἐπιγράμματα, ἐλεγείας, ἔπος περὶ τῆς ἀρπαγῆς τῆς Ἑλένης ὑπὸ τοῦ Πάριδος, (καθ' Ἑλένην καὶ Ἀλέξανδρον) κωμωδίαν ἐπιγραφομένην Νέαιραν, ἣτις ἀφιερῶθη Λουδοβίκῳ τῷ Γωνζάγα (Γωνζαγίῳ), δουκὶ τῆς Μαντούης. Ἡ δ' ἀφιέρωσις αὕτη ὀρίζει ὅτι ἐν τῇ πόλει ταύτῃ διέμεινε πρὸ τοῦ ἔτους 1478.

Ὁ Χαλκοκονδύλης ἦτο Ἀθηναῖος, εἴκοσι καὶ τριῶν ἐτῶν ὢν, τῷ 1447 κατέλιπε τὸν τόπον τῆς γεννήσεώς του καὶ μετέβη κατ' εὐθείαν εἰς τὴν Ῥώμην. Τῷ δὲ 1450 ἐδίδαξε τὴν ἑλληνικὴν ἐν Περουγίᾳ (Perouse). Τὸν δὲ ὀκτώβριον τοῦ 1464 κατέλαβεν ἔδραν τῆς ἑλληνικῆς ἐν τῷ πανεπιστημίῳ τῆς Παδούης ἐπὶ μισθῷ 400 φράγκων. Ὁ δὲ Λαυρέντιος ὁ ἐκ Μεδίκων ἐκάλεσεν αὐτὸν ἐν Φλωρεντίᾳ, ὅπου ἐπέτυχε λαμπρότατα, διότι ἀπείρους μαθητὰς εἶχε. Μαθητῆς δ' αὐτοῦ ἦτο ὁ Ἄγγελος Πολιβιανὸς, ὅστις βραδύτερον ἐνεκωμίασεν αὐτὸν ἐν στίχοις ἑλληνικοῖς, ὡς καὶ ὁ Μιχαὴλ Μάρκελλος Ταρχινιώτης, ὅστις ἐπήνεσεν αὐτὸν λατίνιστί.

Ὁ Δημήτριος Χαλκοκονδύλης εἶχε φίλους καὶ προστάτας, οὓς ὤφειλεν εἰς τὸ χαρίεν τοῦ χαρακτήρός του, εἰς τὰ ἦθη του τὰ

χρηστά, εἰς τὰς πολλὰς γνώσεις του καὶ εἰς τὸ σταθερὸν τῆς διδασχῆς του. Ἐνυμφεύθη δ' ἐν Φλωρεντία καὶ ἀπέκτησε δέκα τέκνα, ἦτο δὲ ἐξήκοντα καὶ ἐνὸς ἐτῶν, ὅτε ἐγεννήθη τὸ πρῶτον, ἐβδομήκοντα δὲ καὶ ἐπτὰ, ὅτε ἐγενήθη τὸ τελευταῖον. Ἐννοεῖται δὲ ὅτι κληρικὸς κακολόγος, ὡς ἦτο ὁ Παῦλος Ἰόβιος εὔρε καὶρὸν νὰ κατηγόρησῃ τὴν γυναῖκα τοῦ Χαλκοκονδύλη. « Ἡ ἐλευθερία ἦν εἶχεν αὐτὴ » λέγει « καὶ ἡ θαυμασία πολυγονία αὐτῆς ἔκαμον αὐτὸν νὰ ἀμφιδάλη περὶ τῆς ἀρετῆς τῆς, ἀν καὶ οἱ τρεῖς αὐτῆς υἱοὶ ὡμοιάζον ἐκπληκτικῶς μὲ τὸν Χαλκοκονδύλην. »

Ὁ Μάρκος Μουσοῦρος ἦτο πλούσιος Ἕλληνας ἡ εὐδαιμονία του ἠδύνατο νὰ συγκινήσῃ σοφόν. Νεώτατος δὲ ὢν εἶχε διδάσκαλον ἐν Φλωρεντία τὸν ἐπιφανῆ Ἰάνον Λάσκαριν, ἐν δ' Ἐνετία συνήντησε τὸν περίφημον τυπογράφον ἰταλὸν Ἀλδον Μανούτιον, διὰ νὰ δημοσιεύσῃ τὰ ἑλληνικὰ κείμενα τὰ ὅποια παρεσκευάζεν. Ὁ κόμης τῶν Κάρπων Ἀλβέρτος Πίος ἔλαβεν αὐτὸν διδάσκαλον καὶ ἀντήμειψεν, ὡς αὐτὸς λέγει « Ὁ πρίγκιψ, ὢν φύσει φιλόανθρωπος καὶ γενναῖος, ἠθέλησε νὰ μοι ἐξασφαλίσῃ διὰ τὸ μέλλον μισθὸν σταθερὸν, ὅστις νὰ μοι ἄφινεν ὅλην μου τὴν πνευματικὴν ἐλευθερίαν. Πρὸς δὲ τοῦτο ἐδώρησέ μοι μικρὸν κτήμα ἢ ἐκκλησιαστικὸν προίκισμα (προικοδοσία) τῇ συναινέσει τῶν ἐξάρχων τοῦ Πάπα ἐν Βολωνία. Ἡ δὲ ἐλευθεριότης αὐτὴ κατέστησέ με πλούσιον, ἀλλὰ παρέχει βρατῶνην εἰς πτωχὸν σοφὸν ὅποιος ἐγώ. Φέρει δὲ μοι τὸ κτήμα μου πᾶν οὕτινος δέομαι, σῖτον, οἶνον, ἔλαιον, γαλάκτινα καὶ, διὰ τὸ τερπνὸν τῆς θέσεώς του, κείμενον δώδεκα στάδια καὶ πλέον μακρὰν τῆς πόλεως, παρέχει ἐντελῆ ἡσυχίαν· ἐκεῖ εὐρίσκω τὴν ἀνάπαυσιν καὶ τὴν τέρψιν μακρὰν τοῦ θορύβου τῆς αὐλῆς. Ὅτε μὲν κατακλινόμενος ὑπὸ τὰ δάση, ὅτε δὲ ἐκτεινόμενος ἐπὶ τῶν ἰασιγῶν, τοῦ θύμου ἢ τῆς εὐόσμου χλόης, βυθίζομαι εἰς τὴν ἀνάγνωσιν βιβλίου. Ὁ δὲ χωρικὸς, ὁ καλλιεργῶν τὸ κτήμα τοῦτο καὶ συγκομίζων κατὰ τὸ ἥμισυ τὰ προϊόντα, καθ' ὑπερβολὴν φροντίζει καὶ μετὰ προσοχῆς περὶ ἐμοῦ· αὐτὸς, ἡ γυνὴ αὐτοῦ καὶ τὰ τέκνα προσφέρουσί μοι ὅτε μὲν ὠραίους ἀσπαράγους, ὅτε δὲ δξύγαλα (γιαούρτην) ἢ ὠὰ νωπά. Τοῦτο δὲ δὲν εἶνε μικρὸν εἰς τοὺς

ὄφθαλμούς πολλῶν ἀνθρώπων· ἀλλὰ τὸ προίκισμά μου κέκτηται καὶ ἄλλο προτέρημα, ὅτι δὲν ὑποχρεοῖ τὸν κτήτορα νὰ γείνη κληρικός, ἀποτελεῖ τινὰ λεγομένην ἀμεριμνομερίμνην, ἀπονέμεται δὲ ἀδιαφόρως εἰς ἐκκλησιαστικούς καὶ λαϊκούς. »

Ὁ Ὀράτιος δὲν ἦτο μᾶλλον εὐχαριστημένος εἰς τὴν ἐν Τιβούλοις (νῦν Τίβολι) οἰκίαν του, ἀλλ' ὁ Ὀράτιος δὲν ἦτο ὡς ὁ Μουσοῦρος, ὑπόχρεως νὰ ἀναγινώσκη καθ' ἐκάστην ἔγγραφα εἰς ὠρισμένας ὥρας. Ἡ ἐναντιότης δὲ αὐτῆ δὲν ἠνώχλει τὸν εὐδαιμονα τοῦτον κάτοχον τοῦ προίκισματος. Διακηρύττει δ' αὐτὸ καθάρωτα διὰ τῆς εὐαρέστου αὐτοῦ γλώσσης· αἱ δεήσεις δὲν εἶνε κατὰ σειράν, οὐδὲ εἶνε πάσας τὰς ἡμέρας αἱ αὐταί, ἀλλὰ πρέπει νὰ ζητήσῃ τις αὐτάς ὅτε μὲν ἐν ἀρχῇ, ὅτε δὲ ἐν τῷ τέλει, καὶ συχνάκις ἐν τῷ μέσῳ τοῦ βιβλίου. Ἐστενοχωρεῖτο δὲ μεγάλως, φράσεων τοῦτο καὶ εἰς τὰ χεῖλη του ἤρχετο ὁ στίχος τοῦ Ὀμήρου

Ἰαόθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασεν. »

Δὲν ἦτο δὲ εὐχερὲς νὰ γνωρίζῃ καθ' ἐκάστην ποῦ ἔπρεπε νὰ ἐκτελέσῃ τὸ καθήκον καὶ ποῦ νὰ τὸ ἀφήσῃ· ἀπόλλυσι τὸν κόπον του καὶ τὸν χρόνον του. Ὁ Ἀριστοφάνης, ὁ Εὐριπίδης θὰ ἔκαμον καλλίτερα τὸ ἔργον των· δὲν ὑπάρχει εὐδαιμονία τελεία ἐπὶ γῆς. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἀποφύγῃ τὸ καθήκον τοῦ Ὀ Μουσοῦρος ἐγένετο κληρικός; Ἀλλὰ προδήλως δὲν ἦτο τρόπος καλὸς τοῦ νὰ ἀπαλλαγῆ τούτου.

Θὰ εἶχον δὲ πολλὰ νὰ εἶπω κατὰ τὸν Λεγράνδον περὶ τοῦ ἀξιόραστοῦ χαρακτῆρος τοῦ Μουσούρου, ἐν ἔδειξεν εἰς τὰς ἐκδόσεις του, εἰς τὰ ἀξίωμα τοῦ τιμητοῦ τῶν ἐλληνικῶν βιβλίων, ὅπερ εἶχεν ἀνατεθῆ αὐτῷ ὑπὸ τῆς γαληνιωτάτης δημοκρατίας τῆς Ἑνετίας. Ἀλλὰ καίτοι ὀφείλω νὰ συντέμω τὸν λόγον, ἐν τούτοις ὀφείλω νὰ εἶπω ὅτι τῷ 1516 μετέβη εἰς Ῥώμην τῇ προσκλήσει τοῦ πάπα Λέοντος τοῦ Γ', διὰ νὰ διδάξῃ ἐκεῖ τὴν ἐλληνικὴν γλῶσσαν ἐν τῷ εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Κυρίνου γυμνασίῳ. Ἡ δὲ περίστασις αὕτη δὲν πρέπει νὰ διαφύγῃ ἡμᾶς καθ' ὅσον ὁ Ἰωάννης Ἀντώνιος Βαίφης (Jean Antoine de Baiff) εἰς τὸ ἀφιερωτικὸν ποίημα ὅπερ

ποιείται Καρόλω τῷ ΙΑ'. ἀναφέρει ὅτι ὁ πατήρ του Λάζαρος ἐδιδάχθη ὑπὸ τοῦ Μουσοῦρου.

Ce mien père Argevin, gentilhonime de race
L'un des premiers François qui les Muses embrasse,
D'ignorance ennemi, desirieux de sçavoir,
Passant torrents, jusqu'à Rome alla voir
Masure Cantiot, qu' il ouit pour apprendre
Le Grec des vieux auteurs et pour docte s'y rendre;
Où si bien travailla que, dedans quelques ans
Il se fit admirer et des plus suffisans.

Τοῦτ' ἔστιν « ὁ πατήρ μου Ἀγγεβίνος εὐγενής, εἰς τῶν πρώτων Γαλατῶν τῶν ἐναγκαλισθέντων τὰς Μούσας, τῆς ἀγνοίας ἐχθρὸς, ἀλλ' ἐπιθυμῶν νὰ μάθῃ, διελθὼν χειμάρρους καὶ ὄρη, μέχρι Ῥώμης ὑπῆγε νὰ ἴδῃ τὸν Μουσοῦρον τὸν Κρήτα, περὶ οὗ ἤκουσε, διὰ νὰ μάθῃ τὰ ἑλληνικὰ τῶν παλαιῶν συγγραφέων καὶ διὰ νὰ γείνη σοφός· πάραυτα δὲ τόσον εἰργάσθη ὥστε εἰς τινὰ ἔτη ἐθαυμάσθη καὶ ὑπὸ τῶν ἰκανωτέρων. »

Ὁ Μουσοῦρος ἀπέθανεν ἐν Ῥώμῃ τῷ 1517, ὡν ἀρχιεπίσκοπος τῆς Μονεμβασίας· ἔκλαυσαν δ' αὐτὸν πάντες οἱ φίλοι του. Τὰ δὲ προτερήματά του ἐξυμνήθησαν εἰς πολλὰς γλώσσας. Λέγει δὲ ὁ Λατόρνος ἀκριβῶς ἐν στίχοις λατινικοῖς, ὅτι αἱ Μοῦσαι ἀποδίδουσιν αὐτῷ ἐπὶ τοῦ Ἑλικῶνος τὰ ξένια, ἅπερ εἶχε δώσει εἰς αὐτὰς ἐν τῇ ἰδίᾳ ἑαυτοῦ καρδίᾳ καὶ ὑπεδέχοντο εἰς τὸν ἄλλον κόσμον τὸν ἀρχιεπίσκοπον τοῦτον τῆς Μονεμβασίας διὰ τῆς ὅλως ἐθνικῆς ταύτης φιλοφροσύνης, ἣν καλῶς ἐννοεῖ ὁ αἰὼν Λέοντος τοῦ Ι'.

« Cape Munera, dicunt,
Masure, aonii factus Apollo chori. »

Τοῦτ' ἔστι· « Λάβε τὰ δῶρα, λέγουσι, Μουσοῦρε, γενόμενος Ἀπόλλων τοῦ Ἀονίου (Βοιωτοῦ) χοροῦ. »

Ὁ Ζαχαρίας Καλλιέργης, ὁ Νικόλαος Βλαστός καὶ ἡ Ἄννη Νοταρᾶ εἶνε τριάς τὰ μάλιστα ἀξία προσοχῆς. Τούτων δὲ ὁ μὲν πρῶτος ἦτο ἐν Ἐνετίᾳ καὶ Ῥώμῃ τυπογράφος, ἐκδότης καὶ καλ-

λιγράφος, εἶχε σύμβολα τὸν ἀετὸν δικέφαλον ἐστεμμένον, διότι ἦτο τῆς εὐγενοῦς καὶ ἀρχαίας οἰκογενείας τοῦ Καλλιέργου, συγγενοῦς τῆς αὐτοκρατορικῆς οἰκογενείας τοῦ Βυζαντίου· ὁ δὲ Νικόλαος Βλαστός, Κρής, κατέβαλλε χρήματα καὶ συνεισέφερε, λέγει ὁ κ. Λεγράνδος, καὶ ἐπεχείρει ἐπικίνδυνον ἐμπορίαν, ἧς τὰς ὠφελείας διένεμε. Δὲν ἦτο μὲν Μαικήνας, ἀλλ' ἦτο ἄξιος τῆς εὐγνωμοσύνης, διότι μετὰ πολλῆς ἐλευθεριότητος συνέδραμεν εἰς τὴν ἔκδοσιν συγγραμμάτων, τῶν ὁποίων αἱ δαπάναι, μάλιστα ἐν τῷ τέλει τοῦ ΙΒ' αἰῶνος, ἔπρεπε νὰ ἦσαν ὑπέρογκοι. Ἡ δημοσίευσίς τοῦ μεγάλου ἐτυμολογικοῦ, ἧτις ἐγένετο τῷ 1499, ἤνωσε μὲ τὸν Καλλιέργην καὶ Βλαστὸν τὴν κυρίαν "Αννην Νοταρᾶ. Ὅντως δὲ ἀνχνιῶσκονται εἰς τὸ τέλος τοῦ βιβλίου ταῦτα « τὸ μέγα ἐτυμολογικὸν ἐκτυπωθὲν πέρας εἴληφεν ἤδη σὺν θεῷ ἐν Ἐνετίαις, ἀναλώμασι μὲν τοῦ εὐγενοῦς καὶ δοκίμου ἀνδρὸς κυρίου Νικολάου τοῦ Κρητός· τῶν λογίων ἀνδρῶν χάριν καὶ λόγων ἐλληνικῶν ἐφιεμένων. Ἐπει τῷ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως χιλιοστῷ τετρακοσιοστῷ ἐνάτῳ, Μεταγεινιῶνος ὀγδόῃ ἰσταμένου. » Ἡ Ἄννη Νοταρᾶ ἐπενόησε νὰ συνενώσῃ περὶ ἑαυτὴν πάντας τοὺς φυγάδας Ἑλλήνας καὶ νὰ κατοικήσῃ ἑκατὸν οἰκογενείας ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Μοντακούτου, ὃνπερ εἶχεν ἰδίαις δαπάναις ἀνεγείρει ἐκ τῶν ἐρειπίων του. Ἠρξάτο δὲ διαπραγματεύσεων περὶ τούτου πρὸς τὴν δημοκρατίαν τῆς ἐν Ἰταλίᾳ Βιέννης, ἧτις παρεδέχθη τὸ σχέδιον αὐτῆς καὶ τῇ 22 Ἰουλίου 1472 παρεχώρησε τῇ εὐγενεῖ κυρίᾳ τὸν πύργον, τὸν ὁποῖον ἐζήτησεν. Ὑπῆρξέ ποτε ἡ ἀποικία αὕτη ; »

(ἀκολουθεῖ)

Π. ΙΑΣΕΜΙΑΔΗΣ.

Παραοράματα ἐν τῷ προηγουμένῳ Ζ' καὶ Η' τεύχει.

Ἐν σελ. 216, στίχῳ 32 διορθωτέα « Ἦτο 19 ἐτῶν κατὰ τὴν ἄλωσιν » ἀντὶ τῶν « Εἶχε 19 ἔτη ἐν τῇ εἰρατῇ. »

Ἐν σελ. 218, στίχῳ 5 « ἐκ πάντων τῶν μερῶν » ἀντὶ « πάντα τὰ μέρη. »

(ΤΟΜ. Η'.)